

vil det være vanskeligt at komme dertil. Saalænge vi i Rigsdagen, hvor der ved Siden af et Lands-thing; som vælges omtrent efter det samme Princip som Amtsraadene, er et Folkething, som vælges paa et almindeligere og bredere Grundlag, have Sagen i vor Haand, kunne vi bestemme, paa hvilke Betingelser vi vilde lade Sagen gaae over til Amtsraadene, men have vi først ved Lov ladet den gaae over til Amtsraadene, kunne vi ikke faae Loven forandret, naar blot Folket gennem Folkethinget vil det, men saafal man have selve det Valgretsgrundlag, der benyttes ved Amtsraadet, til gennem Landthinget at godkjende Forandringer i Loven. Den Forskjel er der altsaa paa vor Magt til siden at faae Loven forandret, og vor Magt til nu at bestemme, hvorledes vi vilde have Loven indrettet. Det skulde derfor meget glæde mig, om de Forhandlinger, vi komme til at føre om en anden Sag, Bestyrelsen af de communale Anliggender, maatte føre til, at den høie Regjering og Rigsdagen vilde enes om en passende og moderat Forandring i Amtsraadernes Sammensætning, og jeg er overbevist om, at da vilde den udvidede Myndighed, som man gennem disse Love vil give Amtsraadet, blive modtagen af Befolkningen med langt større Tilfredshed. I Principet af denne Lov er jeg altsaa ganske enig, og jeg gjentager det, jeg tvivler ikke om, at selv med Amtsraadernes nuværende Sammensætning vilde disse Forhold blive varetagne med Omhu, om end ikke altid ganske i den Sparfommelighedsaand, som Befolkningen i Almindelighed ønsker. Skulde jeg tale om Forslagets Realitet, vilde mine Bemærkninger ganske gaae i den samme Retning, som den ærede foregaaende Talers. Jeg billigere naturligvis ganske, hvad der staaer i § 1, at Statskassens Fordringer paa Veikassen skulle bortfalde, thi som bekendt er Veikassen kun en Fiction, et Regnskab, og dersom Statskassen skulde fordr sine Tilskud tilbage, kunde det kun ske ved, at man f. Ex., idet man lagde Bekostningerne til Veivæsenets Vedligeholdelse over paa Amtsrepartitionsfonden, dog alligevel beholdt den gamle Veikasses Tilskud fra Skattehyberne, altsaa de 2 Mk. pr. Tønde Hartkorn, for derigennem at refundere Statskassen, hvad der er udlagt; men det vilde kun være at be-

holde en forøget Hartkornsskat, og dertil er der ganske vist ingen Anledning. Jeg indrømmer saaledes Rigtigheden af, at Finantsernes urefunderede Tilskud til Veivæsenet bortfalde, forsaavidt som de ikke kunne dækkes ved Tilgodehavende hos Amtene og Kjøbstadcommunerne, men Spørgsmaalet er dernæst et andet, nemlig om vi ikke ved at lade Amtene overtage Hovedlandeveisene og Hovedlandeveigaderne i den Stand, hvori de forefindes, og fremtidig bekoste deres Vedligeholdelse, komme til at overbebyrde de enkelte Amtet for meget. Jeg skal gjerne indrømme, at det Formaal, for hvis Skyld Staten fra først af har overtaget Landeveiene, nu for en Deel er fjernet derved, at Staten har anlagt Jernbaner istedet, men det er dog kun tildeels, ikke aldeles, fjernet, thi der er endnu Egne i Landet, hvor Postvæsenet, og altsaa Staten, bruger Hovedlandeveisene, og det vilde derfor ikke være ubilligt, om vedkommende Amtet fik noget Tilskud for den Brug og det Skid, som Staten udøver paa Amtets Veie. Tillige maa det erindres, at forsaavidt Jernbaner ere traadte istedetfor Landeveiene, ere de anlagte af Staten og ved Tilskud fra de Amtet, der ikke have Jernbaner. Renten af de vedkommende Jernbaneobligationer vil forvolbe Statskassen som saadan et ikke ringe aarligt Tab — det er min Overbevisning —, men dette Tab maa da dækkes af Skatterne i Almindelighed, altsaa ogsaa ved Tilskud fra de Amtet, der ingen Jernbaner have. Disse to Omstændigheder maa, forekommer det mig, medføre, at der tages noget mere Hensyn til, hvorledes Amternes Byrde vil blive, naar Bestyrelsen af Veivæsenet gaer over til de specielle Amtet. Saaledes som jeg har høvt Velighed til at kunne sætte mig ind i denne Sag, troer jeg forøvrigt, at det i Almindelighed ikke vil have nogen egentlig Fare med Bekostningerne i saa Henseende i de forskellige Amtet, Ringkjøbing Amt og tildeels Kjøbenhavns Amt undtagne. Jeg skal ikke nægte, at ogsaa for mig vilde Ringkjøbing Amtes Stilling blive noget betænkelig, selv om man eftergiver det det store Beløb, som staaer nævnt i Slutningen af § 1. Jeg kunde derfor være tilbøielig til, at man, i alt Fald foreløbigt for nogle Aar, vilde vedtage en saadan Bestemmelse,